

RKLU.054.3.2024.DŁ.1
Warszawa, 24 czerwca 2024

Pan
Łukasz Jankowski
Prezes
Naczelna Rada Lekarska

Szanowny Panie Prezesie,

odpowiadając na pismo z dnia 20 lutego 2024 r. znak: NRL-ZRP.0212.77.2024.MK NRLZRP.KW-00157.2024 w sprawie zobowiązania lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) do odbycia kursu w dziedzinie medycyny rodzinnej, przekazuję finalną analizę Departamentu Prawnego Ministerstwa Zdrowia związaną z przepisami ustawy z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2527) (ustawa o POZ) oraz ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1172) (ustawa o zmianie) i uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Poruszona w piśmie problematyka dotyczy wskazania katalogu tych lekarzy, którzy dotychczas posiadają status lekarza POZ, a którzy do dnia 31 grudnia 2024 r., aby ów status utrzymać, są obowiązani do ukończenia kursu w dziedzinie medycyny rodzinnej.

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 1 ustawy o POZ przyjmuje się, że docelowo lekarzem POZ jest lekarz:

- 1) posiadający tytuł specjalisty w dziedzinie medycyny rodzinnej albo
- 2) odbywający szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie medycyny rodzinnej, albo
- 3) posiadający specjalizację II stopnia w dziedzinie medycyny ogólnej, albo
- 4) posiada specjalizację I lub II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie pediatrii, pod warunkiem ukończenia kursu w dziedzinie medycyny rodzinnej

- z którym Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ) zawarł umowę o udzielanie świadczeń z zakresu POZ albo który wykonuje zawód u świadczeniodawcy, z którym NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń z zakresu POZ, wybrany przez świadczeniobiorcę zgodnie z art. 9.

Jednocześnie z uwagi na niedobór kadry lekarskiej posiadającej specjalizację w dziedzinie medycyny rodzinnej przyjęto w art. 6 ust. 2 ustawy o POZ, że lekarzem POZ jest również lekarz:

- 1) posiadający specjalizację I stopnia w dziedzinie medycyny ogólnej lub
- 2) specjalizację I lub II stopnia, lub tytuł specjalisty w dziedzinie chorób wewnętrznych

- udzielający świadczeń zdrowotnych z zakresu POZ przed dniem 31 grudnia 2024 r., pod warunkiem ukończenia kursu, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, z zastrzeżeniem art. 14 ustawy o zmianie.

Lekarze pediatrzy, medycyny ogólnej i chorób wewnętrznych muszą zrealizować obowiązek ukończenia ww. kursu przed dniem 1 stycznia 2025 r.

Jednocześnie należy podnieść, że zgodnie z przepisem art. 14 ustawy o zmianie, lekarz:

- 1) który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie medycyny ogólnej lub specjalizację I lub II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie chorób wewnętrznych, lub specjalizację I lub II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie pediatrii,
- 2) inny niż wymieniony w pkt 1, udzielający nieprzerwanie przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, przez okres nie krótszy niż 10 lat, świadczeń zdrowotnych w zakresie POZ

- zachowuje po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy prawo do udzielania świadczeń zdrowotnych w zakresie POZ.

Wynikający z przepisów ustawy o POZ wymóg ukończenia kursu w dziedzinie medycyny rodzinnej nie dotyczy tych lekarzy, którzy objęci są regulacją art. 14 ustawy o zmianie. Zgodnie z przyjętymi regułami wykładni regulacja ta stanowi *lex specialis* wobec ogólnych wymogów przewidzianych w ustawie o POZ i stanowi samoistne źródło praw i obowiązków wyrażone wobec wymienionych w dyspozycji przywołanego przepisu podmiotów.

Przy tym należy zauważyć, że przepis art. 14 ustawy o zmianie nie uzależnia zachowania przedmiotowego prawa do zachowania statusu lekarza POZ przez wymienionych w jego treści lekarzy od ukończenia kursu w dziedzinie medycyny rodzinnej.

Należy również wskazać, że ustawa o POZ nie zawiera przepisów uchylających ustawę o zmianie bądź uchylających art. 14 ustawy o zmianie. Przepis art. 14 ustawy o zmianie jest więc nadal przepisem obowiązującym. Zatem mając powyższe na uwadze należy przyjąć, że **obowiązek ukończenia kursu w dziedzinie medycyny rodzinnej, nie dotyczy tych lekarzy spośród lekarzy, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 i w art. 6 ust. 2 ustawy o POZ, którzy na dzień wejścia w życie ustawy o zmianie (29 września 2007 r.), spełniali warunki, o których mowa w art. 14 ustawy o zmianie.**

Nadmienić należy, że obowiązek ukończenia kursu w dziedzinie medycyny rodzinnej jest wymogiem uzupełniającym dla lekarza specjalisty w dziedzinie pediatrii, chorób wewnętrznych i medycyny ogólnej (z zastrzeżeniem art. 14 ustawy o zmianie), a jego odbycie nie skutkuje uzyskaniem tytułu specjalisty w dziedzinie medycyny rodzinnej. Kurs ten nie powoduje uzyskania przez lekarza nowej specjalizacji, jedynie uprawnia go do pracy w określonym poziomie systemu ochrony zdrowia w ramach ubezpieczenia zdrowotnego – w POZ.

Ponadto, uprzejmie informuję, że w Ministerstwie Zdrowia aktualnie prowadzone są prace legislacyjne w zakresie zmiany przepisów obejmujących zagadnienia związane koniecznością ukończenia kursów w dziedzinie medycyny rodzinnej. Na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacyjnego opublikowany został projekt ustawy o zmianie ustawy o Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego oraz niektórych innych ustaw (UD 23). Obecnie zakończyły się konsultacje publiczne w tym zakresie. Podjęte w projekcie założenia zmierzają m.in. do przedłużenia czasu potrzebnego do ukończenia kursu w dziedzinie medycyny rodzinnej oraz przyznania zwolnienia z obowiązku odbycia ww. kursu wobec lekarzy legitymujących się co najmniej 10-letnią pracą jako lekarz POZ, a także rozszerzeniu katalogu podmiotów, które pokrywają koszty kursu o jednostkę prowadzącą kurs oraz z wykorzystaniem środków unijnych.

W projekcie proponuje się przedłużenie czasu koniecznego do ukończenia kursów w dziedzinie medycyny rodzinnej do 31 grudnia 2026 r. Jednocześnie biorąc pod uwagę, że obowiązek odbycia kursu dotyczy w przeważającej mierze lekarzy posiadających duże doświadczenie w wykonywaniu zadań lekarza w ramach POZ, projekt zakłada zniesienie obowiązku ukończenia kursu w dziedzinie medycyny rodzinnej wobec lekarzy, którzy przez okres co najmniej dziesięciu lat udzielali świadczeń zdrowotnych z zakresu POZ, jako lekarze POZ.

Nadmienić należy, że sposób przeprowadzenia, tryb jego odbycia, program kursu zostały szczegółowo uregulowane w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 21 maja 2019 r. w sprawie ramowego programu kursu w dziedzinie medycyny rodzinnej (Dz. U. poz. 1017). Aktualnie prowadzone prace legislacyjne dotyczące zmian ww. rozporządzenia obejmują

rozwiązania znacząco upraszczające zasady realizacji ww. kursów polegające m.in. na umożliwieniu odbycia kursu w formie online.

Z wyrazami szacunku

Do wiadomości:

1. Okręgowa Izba Lekarska w Krakowie.
2. Okręgowa Izba Lekarska w Katowicach.
3. Okręgowa Izba Lekarska w Gdańsku.

z upoważnienia Ministra Zdrowia
Mariusz Klencki
Dyrektor
/dokument podpisany elektronicznie/